

క్యాబేజి

దీనిని కూరగా మరియు సలాడుగా కూడా ఉపయోగిస్తారు.

వాతావరణం : క్యాబేజికి చల్లని తేమగల వాతవరణం అత్యంత అవసరం. పగటి గరిష్ట ఉష్ణోగ్రత 30° సల్వియస్ మించకుండా ఉంచే ఎక్కువ దిగుబడినిస్తుంది. రబీలో బాగా పెరుగుతుంది.

నేలలు : చౌడు, క్లార నేలలు పనికిరావు. ఇసుకతో గూడిన బంకనేలలు రబీలో ముందుగా వేసే పంటలకు అనుకూలం. సారపంతమైన గుల్ల, ఒండు నేలలు అధిక దిగుబడినిస్తాయి. పి.పెచ్. 5.5 నుండి 6.5 గల నేలలు మిక్కిలి అనుకూలం.

విత్తనం, విత్తనశుధి, విత్తనమోతాదు : ఒక ఎకరా విత్తు కోవడానికి సూటి రకాలకు 300 గ్రా. మరియు ప్రైమిట్స్ కు 100-150 గ్రా.ల విత్తనం సరిపోతుంది. కిలో విత్తనానికి 3 గ్రా. తైరమ్సు కలిపి విత్తనశుధి చేయాలి.

రకాలు

గోల్డెన్ ఎకర్ : దీనిగడ్డ గట్టిగా గుండ్రంగా, 1.0 నుండి 1.5 కిలో బరువు వుండి బుతువులో ముందుగా వేయుటకు అనుకూలమైనది. గడ్డ పగులుట నివారించడానికి కోతకు సిద్ధమైన వెంటనే కోసుకోవాలి. 60 నుండి 65 రోజులలో కోతకు వస్తుంది. మొక్కలు గుబురుగా ఉండి, చిన్నగా ఉంటాయి. కాండం పొట్టిగా ఉండి కొన్ని ఆకులను కలిగి ఉంటుంది. ఈ ఆకులు దొప్ప ఆకారంలో ఉంటాయి.

వెల్లీ డ్రమ్ పోడ్ : గడ్డ చదునుగా పెద్దదిగా ఉంటుంది. 60 నుండి 70 రోజులలో త్వరగా కోతకు వచ్చే రకం.

ప్రైమ్ ఆఫ్ ఇండియా : గడ్డలు గుండ్రంగా ఉండి 1.5 నుండి 2.0 కిలోల బరువుంటాయి. 60-80 రోజులలో కోతకు వస్తాయి. ఇది త్వరగా వచ్చే రకం.

హరిరాణిగోల్ మరియు గజేక్ గోల్ : ఇవి ఎఫ్ 1 ప్రైమిట్ రకాలు. గడ్డ గట్టిగా ఉండి 85-90 రోజులల్లో తయారవుతుంది. ఎక్కువ కాలం నిల్వ ఉంటాయి.

లేట్ డ్రమ్ పోడ్ : గడ్డలు పెద్దగా గుండ్రంగా వుంటాయి. 100-120 రోజులలో కోతకు వస్తాయి. దీర్ఘకాలిక రకం.

పూస డ్రమ్ పోడ్ : గడ్డ గట్టిగా చదునుగా ఉంటుంది. మధ్యకాలిక రకం, నల్లకుళ్ళ తెగులును తట్టుకొంటుంది.

పూసముక్ (సెలక్షన్-8) : గడ్డలు గట్టిగా చదునుగా ఉంటుంది. ఒక్కో గడ్డ 1.5-2 కిలోల బరువు ఉంటుంది. బాస్టీరియా నల్లకుళ్ళ తెగులును తట్టుకుంటుంది. నల్లకుళ్ళ తెగులు సమస్య ఉన్న ప్రాంతాల్లో నాటుకోవటానికి అనువైనది.

ప్రైమిట్స్ : బి.యస్.యస్.-50 మరియు బి.యస్.యస్.-126, మహికో మరియు ఇండోఅమెరికన్, నామ్ఫారి ప్రైమిట్ రకాలు. (నాథ్ లక్ష్మి-401, గ్రీన్ ఎక్స్ప్రెస్, సోనా, స్పేత, అవంతి, గ్రీన్ చాలెంజర్, గ్రీన్బోయ్).

నాటుకునే కాలం : స్టుల్ కాలపు రకాలకు ఆగస్టు రెండవ పక్కం నుండి సెప్టెంబరు చివరి వరకు, దీర్ఘకాలపు రకాలకు అక్షోబర్ మొదటి పక్కం నుండి నవంబరు చివరి వరకు నాటుకోవచ్చు.

నారుమడి : నేల అదునుకు వచ్చే వరకు 4-5 సార్లు బాగా దున్నాలి. 100 చ.మీ. విస్తీర్ణంలో 25-30 గంపల పశువుల ఎరువు వేసి కలియదున్నాలి. 10-15 సె.మీ. ఎత్తు, 4 మీ. పొడవు మరియు 1 మీ. వెడల్పుతో నారుమళ్ళ తయారు చేయాలి. విత్తనాలను సన్నని ఇసుకతో గాని లేక కంపోస్టుతోగాని కలిపి నారుమడిలోని వరుసల్లో పలుచగా వేయాలి. విత్తన మడిని ఎండు ఆకులతో కప్పాలి. విత్తనాలు మొలిచే వరకు (ఘమారు వారం రోజుల వరకు) ప్రతి రోజు నీటిని పోయాలి. మొక్కలు మొలకెత్తిన తర్వాత ఎండిన ఆకులను తీసివేయాలి. నారుకుళ్ళ

తెగులు సోకకుండా లీటరునీటికి 3 గ్రా. కాపర్ ఆక్షిక్లోరైడ్ తో నేలను తడపాలి. నారుమడిని ఆకుతినే పురుగు బారి నుండి రక్షించేందుకు 2.5 మి.లీ. మలాధియాన్ మందును లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

నాటటం : నేలను అడును వచ్చేవరకు బాగా దున్నాలి. ముమారు 10-15 రోజుల ముందు నేలను సిద్ధం చేసుకోవాలి. దీర్ఘకాలిక రకాలకు 60x45 సెం.మీ., స్వేచ్ఛాలిక రకాలకు 45x45 సెం.మీ. దూరాన్ని ఉంచాలి. 25-30 రోజుల పయస్సుగల నారును జాగ్రత్తగా నాటుకోవాలి. నాటే ముందు తడిని ఇవ్వాలి.

నీటియాజమాన్యం : తేలిక నేలల్లో వారం రోజులకు ఒకసారి, బరువైన నేలల్లో 10 రోజులకు ఒకసారి (5-6 సెం.మీ.) నీటి తడిని ఇవ్వాలి.

ఎరువులు : తేలి దఫాగా ఎకరాకు 8-10 టన్నుల పశువుల ఎరువుతో బాటు 32-40 కిలోల భాస్వరం, 40 కిలోల పొట్టాష్ ఎరువులను చివరి దుక్కిలో వేసి బాగా కలియదున్నాలి. 24-32 కిలోల సత్రజనిని 3 దఫాలుగా నాటిన 25-30 రోజులకు మొదటిసారి, 50-60 రోజులకు రెండవసారి, దీర్ఘకాలిక రకాలయితే 75-80 రోజులకు మూడవసారి వేయాలి. ఎరువులు వేసిన వెంటనే నీటిని ఇవ్వాలి.

కలుపు నివారణ, అంతరక్కుషి : పెండిమిథాలిన్ 30% ఎకరాకు 1.25 లీ. లేదా అలాక్లోర్ 1.0 లీ. (తేలిక నేలలు), 1.2 లీ. (బరువు నేలలు) చొప్పున 200 లీటర్ల నీటిలో కలిపి నాటిన 24-48 గంటల లోపు పిచికారి చేయాలి. నాటిన 20-25 రోజులప్పుడు అంతరక్కుషి చేయాలి.

సస్యరక్షణ

క్యాబేజి రెక్కల పురుగు : ఈ పురుగు ఆకుల అడుగు భాగానవుండి, ఆకులను తెని నాశనం చేస్తుంది. పురుగులు ఆశించిన ఆకులు వాడి, ఎండిపోతాయి. రెక్కల పురుగులు చిన్నవిగా, ఆకుపచ్చ, గోధుమ రంగుల కలయికలో ఉండి, పొలిపోయిన తెలుపు రంగు, సన్ననీ ముందు రెక్కలు, పొడుగాటి వెంట్లుకలు కలిగిన వెనుక రెక్కలు కలిగి ఉంటాయి. పురుగు ఉద్ధరించి ఎక్కువగా ఉంటే పైరులో ఆకులన్నీ రంధ్రాలతో ఉండి, క్యాబేజి పరిమాణం చాలా చిన్నదిగా ఉంటుంది. దీని నివారణకు ప్రతి 25 క్యాబేజి పరుసలకు 2 పరుసల చొప్పున ఆవ మొక్కలను ఎర పంటగా వేయాలి. గుద్దను నాశనం చేసేందుకు వేపగింజల ద్రావణాన్ని (5%) పిచికారి చేయాలి. పురుగు ఉద్ధరించి ఎక్కువగా ఉంటే లీటరు నీటికి ఎండోసల్వ్యన్ 2 మి.లీ. లేదా సైనోశాడ్ 0.3 మి.లీ. కలిపి కోతకు 15 రోజుల వ్యవధి ఉంటే పిచికారి చేయాలి. నాటిన తరువాత 30, 45 రోజుల్లో బిటి ముందులు 1 గ్రా. ఒక లీటరు నీటికి చొప్పున కలిపి పిచికారి చేయాలి.

పేనుబంక : ఆకుల అడుగుభాగాన గుంపులు గుంపులుగా చేరి రసాన్ని పీల్చి సప్పొన్నెస్తాయి. మలాధియాన్ లేదా డైమిథోయ్ లేదా మిట్రైల్ డెమటాన్ 2 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

నారుకుళ్ళు తెగులు : నారు మొక్కల కాండపు మొదళ్ళు మెత్తగా తయారయి, కుళ్ళి, వడలిపోయి చనిపోతాయి. దీని నివారణకు ఎత్తేన మడులపై నారును పెంచాలి. విత్తనం పలుచగా వరుసల్లో వేయాలి. ఎక్కువ నీటి తడులను ఇవ్వాడు. నారు మొలచిన తర్వాత కాపర్ ఆక్షిక్లోరైడ్ 3 గ్రా. లీటరు నీటికి కలిపి 10 రోజుల వ్యవధితో 2 సార్లు పిచికారి చేయాలి.

నల్లకుళ్ళు తెగులు : ఈ తెగులు పంట ఏ దశలో అయినా ఆశించవచ్చు. ఆకులు పత్రహరితాన్ని కోల్పోయి వి (V) ఆకారంలో ఉన్న మచ్చలు ఏర్పడతాయి. ఈనెలు నల్లగా మారుతాయి. స్ట్రైప్పోస్టిక్ న్ (1 గ్రా./10 లీటర్ల నీటికి) ముందుతో విత్తనశుద్ధి చేయాలి. ఇదే ముందును (50 మి.గ్రా. ఒక లీటరు నీటికి) నారు నాటినపుడు, గడ్డ తయారవుతున్నపుడు పైరుపై పిచికారి చేయాలి. కాపర్ ఆక్షిక్లోరైడ్ (3 గ్రా. ఒక లీటరు నీటికి) ముందు ద్రావణంతో మొక్కల మొదళ్ళు చుట్టూ తడపాలి. ఎకరాకు 5 కిలోల భీచింగ్ పొడర్ను భామిలో వేయాలి. ఏదైనా నూనెగింజల పంటతో 2 సంాల పాటు పంట మార్పిడి చేయాలి.

కోత కోయటం : తగిన పరిమాణం వరకు ఎదిగిన తర్వాత కోయాలి. గట్టిగా, లేతగా వున్న గడ్డలను కోసుకోవాలి.

దిగుబడి : ఎకరాకు 14,000-16,000 కిలోల దిగుబడి వస్తుంది.

సమగ్ర సస్యరక్షణ : ఎండాకాలంలో బాగా లోతుగా దున్నాలి. పంట అయిపోయిన తరువాత మిగిలిన అవశేష భాగాలను కోసి నాశనం చేయాలి. ఎరవంటగా ఆవపంటను ప్రతి 25 వరుసలకు రెండు వరుసల చొప్పున వేసుకోవాలి. ఎకరాకు 20 చొప్పున పఛ్చిస్తావరాలను ఏర్పాటు చేయాలి. విత్తేముందు 100 గ్రా. విత్తనానికి 2 గ్రా. చొప్పున ట్రైకోడెర్యా కలిపి విత్తుకోవాలి. ఎకరాకు 20,000 బదనికలను విదుదల చేయాలి. 1 గ్రా. బి.టి. మందు లీటరు నీటికి చొప్పున కలిపి నారుమడిలో 15 రోజులకు ఒకసారి మరియు నాటిన తర్వాత రెండుసార్లు 15 రోజుల వ్యవధితో 30 మరియు 45వ రోజున పిచికారి చేయాలి. 5% వేపగింజల ద్రావణాన్ని మొదటి 30-45 రోజులలో మాత్రమే పిచికారి చేయాలి. విత్తేముందు కార్బండైజిమ్ 1 గ్రా. లేదా కాప్టాన్ 2 గ్రా. కిలో విత్తనానికి చొప్పున కలిపి విత్తనస్టద్ది చేయాలి. మాంకోజెబ్ 3 గ్రా. లేదా కాపర్ ఆఫీస్కోర్టెడ్ 3 గ్రా. లీటరు నీటికి చొప్పున కలిపి పిచికారి చేసి క్యూబేట్లో కుళ్ళు తెగులు తగించుకోవాలి. 2 గ్రా. జెవేరియా బాసియానా లీటరు నీటికి చొప్పున కలిపి 20 రోజుల వ్యవధితో పిచికారి చేయాలి.

క్యూబేట్ సాగుపై మరిన్ని వివరాలకు సంప్రదించాలిన చిరునామా **251వ పేజీలో** ఇవ్వబడింది.